

Samenvatting resultaten Onderrapportagestudie mazelen in Rhenen

In 2013-2014 was er een mazelenepidemie in Nederland. Bij het RIVM kwamen 2700 meldingen van mazelen binnen. Omdat niet iedereen die mazelen had naar de huisarts ging, zal het werkelijke aantal patiënten echter veel hoger zijn. In de gemeente Rhenen is een onderzoek uitgevoerd om een schatting te maken van het werkelijke aantal patiënten met mazelen gedurende de epidemie.

Methode

Door middel van een enquête-onderzoek is achterhaald hoeveel mazeleninfecties er in de gemeente Rhenen waren. De gemeente Rhenen ondersteunde dit door alle adressen te verstrekken van kinderen onder de 15 jaar. Vervolgens werd het aantal gevonden mazelencases in de enquête vergeleken met het aantal gemelde cases in Rhenen bij het RIVM om de onderrapportage te schatten. Ten slotte werd een vervolgstudie uitgevoerd, waarbij speeksel werd verzameld om te testen op mazelenspecifieke antilichamen om na te gaan of het daadwerkelijk een mazelenvirusinfectie was.

Doelgroep

Omdat ruim 85% van de gevallen gedurende de epidemie jonger dan 15 jaar was, werd er alleen gekeken naar mazelen onder de 15 jaar. Bij het RIVM werden gedurende de epidemie 35 gevallen van mazelen gemeld onder de 15 jaar.

Resultaten

In totaal zijn er 3420 brieven verstuurd naar (ouders van) kinderen die geboren zijn in de jaren 2000 tot en met 2013 in Rhenen. 2078 (61%) kinderen reageerden op de enquête. Van deze 2078 gaven 307 kinderen aan dat ze mazelen hebben gehad tijdens de epidemie. Van deze 307 kinderen werden er 27 gevonden in het nationale meldingssysteem. Op basis hiervan is vastgesteld dat 9% (27/307) van de mazelenvirusinfecties tijdens de epidemie werd gemeld aan het RIVM. Een vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd na de mazelenepidemie in 1999-2000 stelde ook vast dat 9% van de mazelengevallen werd gemeld.

Complicaties

Van de 307 patiënten met mazelen uit de enquête gaven 77 respondenten aan één of meerdere complicaties te hebben gehad, waarvan 20 middenoorontsteking, 12 longontsteking, 44 met diarree en 29 overige klachten. De huisarts werd 23 keer telefonisch geraadpleegd en 48 keer bezocht. Vijf kinderen zijn ten gevolge van mazelen opgenomen in het ziekenhuis. Acht van de 307 patiënten met mazelen waren gevaccineerd.

Vervolgonderzoek

Van de 307 patiënten met mazelen uit de enquête werden bij 122 deelnemers speekselmonsters getest op antilichamen tegen mazelen. Allen werden positief getest op één monster na. Hierbij is het belangrijk om te beseffen dat gevaccineerde individuen ook positief testen op deze test, omdat zij antilichamen hebben aangemaakt dankzij de vaccinatie. Van de 122 speekselmonsters waren er 5 kinderen gevaccineerd. De negatief geteste deelnemer was niet gevaccineerd.

Conclusie

Dankzij dit onderzoek is een betere schatting van de werkelijke grootte van de epidemie kunnen maken. Eveneens geeft het onderzoek meer inzicht in het functioneren van het nationale meldingssysteem en een betere weergave van het percentage complicaties onder patiënten met mazelen.

Contactdetails:
Tom Woudenberg
Email: tom.woudenberg@rivm.nl